

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΛΟΥΣΙΕΝ ΑΡΝΩ

Η ΒΙΛΛΑ «ΡΟΖΑ»

Η βίλλα «Ρόζα» ήταν ή πιό ώμορφη κ' ή πιό κομψή έπαυλις στο δάσος της Βουλώνης. Είχε όλόδροσα παρτέρια, γοητευτικά λουλούδια που εύωδίαζαν κ' ήταν τόσο καλοφτιαγμένη και τόσο κουκλίστικη σαν μια ιδανική έρωτική φωλιά. Τα τρυφερά ζευγαράκια που κά-ναν κάθε κύριακή τον ρωμαντικό περίπατό τους κάτω από τις καταπράσινες φυλλωσιές των άειθαλών δένδρων, στεκόν-τουσαν και την θαυμάζαν άγκαλιασμένα. Στα μάτια του κο-ριτσιού του λαού, της φτωχής μοδιστρούλας, που είχε τρυ-πημένα τα δάχτυλά της από τις θελονιές, έλαμπε τότε ένα κρυφό αίσθημα ζήλειας. Στο νέου πάλι με τα πολλά όνειρα και τα λίγα λεφτά που την συνώδευε, άνθιζε στα χείλη του ένα χαμόγελο πικρίας. "Όσο κι' αν είχε ένθουσιασμό και θάρρος για να κατακτήση τη ζωή, ένοιωθε πως θα του ήταν άδύνατο να κτίση ένα τόσο ώμορφο σπίτι. Κι' έτσι το τρυφερό ζευγαράκι έφευγε από εκείνο τον παράδεισο πιό μελαγχο-λικό.

Είνε ώμορφο βέβαια πράγμα ό έρωσ. Μά πρέπει να ξέρη να τον χαρή κανείς και να τον απολαύση.

Η βίλλα «Ρόζα» ήταν για όλους τους έρωτευμένους της κοσμοπόλεως που κρύβαν την αισθηματική καρδιά τους κά-τω από ένα τριμμένο κοστούμι, ένα όνειρο. Μερικοί μάλιστα με πιό θερμή φαντασία φέρναν ως εκεί την άγαπημένη τους και της ώρκιζόντουσαν ότι μόνο για ένα τέτοιο παλάτι ήταν ά-ξια κι' ότι μια μέρα — ποιός ξέρει της τύχης τα γραμμένα— θα της χάριζαν ένα τέτοιο.

Όστόσο ή βίλλα «Ρόζα», ή βίλλα «εύτυχία», όπως τη λέ-γαν, είχε τό τραγικό μυστικό της. "Αν τύχαινε οι έρωτευμέ-νοι να σήκωναν τα μάτια τους προς τα παράθυρά της και να κατάφερναν να ίδούν στο έσω-τερικό τους, θ' απογοητευόν-τουσαν. Σ' αυτή την έπαυλι δεν κατοικούσε μια πεντάμορφη νε-ράιδα με τό γοητευτικό σκλάβο του έρωτά της. Ήταν Ιδιοκτη-σία δύο γέρων, του κόμητος και της κομήσης ντε Ρινύ. Αυτοί οι γέροι, παράξενοι και ιδιό-τροποι, θασάνιζαν τό ύπηρετικό προσωπικό τους, γκρινιάζαν για τό σερβίρισμα των φαγη-τών, παραπονιόντουσαν για τους ρευματισμούς τους και τέ-λος κάθε μέρα πήγαιναν να κα-θήσουν σε μια γωνιά μπρος στο παράθυρο και σιωπηλοί ξε-χνιόντουσαν κυτάζοντας τό δρόμο.

Οι ύπηρετες που είχαν γι' αυ-τούς μια συγκρατημένη κακία, λέγαν μ' ένα πικρόχολο χαμό-γελο ότι καθόντουσαν στο παράθυρο περιμένοντας τό θάνα-το. Όστόσο αυτό δεν ήταν ή αλήθεια. Ο κόμης κ' ή κό-μησσα ντε Ρινύ περίμεναν τό γυιό τους. Τόν μοναδικό άν-θρωπο που λάτρεψαν στον κόσμο και που τους είχε δηλη-τηριάσει την ψυχή. Ήσαν βέβαιοι ότι μια μέρα θα έρχό-ταν. Ήσαν βέβαιοι ότι κάποτε θα καταλάβαινε τό λάθος του. Δεν ήταν δυνατό να τους αφήση να πεθάνουν ολομόνα-χοι, εκεί, σ' αυτή τη βίλλα. "Επρεπε να γυρίση για να τους ζητήση συγγνώμη. Ο ντε Ρινύ μάλιστα, ό πατέρας του, είχε «φέξει» από αυτό τον καύμό του. Στην αρχή δήλωνε κα-τηγορηματικά στη γυναίκα του ότι αν αυτός ό «άσωτος» έρχόταν, θα έβαζε τους ύπηρετες να τον διώξουν σαν ζη-τιάνο. "Επειτα, με τον καιρό, αυτή ή μεγάλη θλίψις του μαράζωσε την καρδιά.

— Φτάνει να έρθη, έλεγε. Μά την αλήθεια θα του δώσω έ-να καλό μάθημα για να του δείξω τί αξίζω. Στο κάτω-κάτω όμως νέος είναι κι' αυτός. Τα λάθη αν δεν είναι για τους νέους, τότε για ποιούς είναι;...

Η γυναίκα του κρατούσε μια παγερή σιωπή κ' ύπέφερε τον πόνο της μ' αξιοπρέπεια. "Ετσι πέρασαν ένα, δυό, τρια, πέντε χρόνια. Τώρα πειά οι γέροι είχαν αφήσει τα προσχή-ματα. Διαρκώς μιλούσαν για τό γυιό τους και συχνά ή κόμησσα έννοιωθε τα μάτια της να βουρκώνουν.

— Κύριε, ψιθύριζε στις προσευχές της, λυπήσου μας! Ναι, ναι, τό ξέρω ήταν σφάλμα δικό μας. Ο έρωσ είναι για ό-λους τους ανθρώπους και έρχεται και στην καρδιά του φτω-χού και του πλούσιου. Ναι, ήταν μοναχογιός ό Ρενέ μας. "Γίταν ό τελευταίος ντε Ρινύ. Δεν ήταν δυνατόν να χωθή μέσα σε μια οικογένεια χωρίς όνομα, χωρίς κοινωνική θέσι. Μά αφού έσύ τό θέλησες, έστω, ως γίνη τό θέλημά σου. Μά φωτισέ τον να γυρίση πάλι κοντά μας.

Κ' ή γρηά κόμησσα έκλαιγε και μάτιαια πρόσμενε τό γυιό της.

Κι' αλήθεια ό Ρενέ σωστά πέντε χρόνια δεν τους είχε γρά-ψει ένα γράμμα και δεν είχε δείξει σημεία ζωής. Τό μόνο που είχαν μάθει από τους φί-λους τους ήταν ότι είχε παν-τρευτή μια φτωχή μοδιστρούλα κι' ότι ήταν άποφασισμένος να ζήση μαζί της.

Τότε ό πατέρας του έκρινε καλό να του γράψη ένα αυστη-ρό γράμμα και να του δηλώση ότι του απαγόρευε να λερώνη τ' όνομά του κι' ότι αν ήθελε να ξαναπατήση τό πόδι του στη βίλλα έπρεπε να διώξη αυτή την «ύπηρετρια». Ο Ρενέ μά-ταια προσπάθησε να τους μετα-πέιση.

«Η Νινέτ, τους έγραφε, είναι ένας σωστός άγγελος καλωσύνης. Μη την ά-δικήτε και μη την θρίζετε. Είναι ώμορ-φη σαν μια ξανθή Παναγία κι' έχει χρυσή καρδιά. Αύτη μ' έκανε να λη-σμονήσω τό χαρτοπαίγνιο και τό με-θύσι. "Αποφάσισα μάλιστα να έργα-σθώ. Δεν σας ζητώ τίποτε άλλο από την εύχή σας. "Αφήστε με να σας γνω-ρίσω την Νινέτ και θα ήθε τόποσ την παρεξηγήσατε».

Μά ό κόμης κ' ή κόμησσα ντε Ρινύ ήσαν άμετάπειστοι.

"Ετσι ό Ρενέ, σιγά-σιγά, άρ-χισε ν' απογοητεύεται από τους γονείς του και τέλος τό πήρε άπόφασι ότι δεν ήθελαν να έ-χουν πειά καμιά σχέση μαζί του. "Αλλαξε μάλιστα και τό-νομά του και θάλθηκε με θάρ-ρος να έργασθη για να συντη-ρήση τη γυναίκα του και τό παιδί του.

Μά ή ζωή στο Παρίσι για τους φτωχούς δεν είναι τόσο ρόδινη όσο για τους πλουσίους. Ο Ρενέ πάλαιψε σκληρά με τη δυστυχία, πείνασε, δοκίμα-σε την περιφρόνησι των παληών φίλων του και των γνωστών του και τέλος άρρώστησε βαρειά κι' έμεινε κατάκοιτος. Η γυναίκα του έκλαψε πολύ για τό δυστύχημά του. Τόν αγα-πούσε μ' όλη τη δύναμη της ευγενικιάς ψυχής της κι' ώρκί-σθηκε ότι θα φρόντιζε πειά εκείνη να μεγαλώση με κάθε μέ-σο τό παιδί της και να τον συντηρήση.

Κι' αλήθεια ή ώμορφη Νινέτ έκανε όλα τα τίμια επαγγέλ-ματα. Η ώμορφιά της και τό φωτεινό πρόσωπό της πήραν πειά τον τραγικό στέφανο του μαρτυρίου. Πολλές φορές έμενε νηστική για να συντηρήση τό παιδί της και τον άν-δρα της κι' ολόκληρες νύχτες έμενε άγρυπνη δουλεύοντας. Μά δεν τα κατάφερε. Οι γιατροί γράφαν διαρκώς και νέες συνταγές για τον Ρενέ και τό παιδάκι τους είχε ανάγκη από άφθονη και θρεπτική τροφή. Στην άπελπισία της τότε σκέ-φθηκε να κάνη κάτι κρυφά από τον Ρενέ. Και μια μέρα πήγε με θάρρος στη βίλλα «Ρόζα». Οι ύπηρετες ήταν ά-

Ξαναβρήκε την έρωτική του εύτυχία κοντά στη γυναίκα του.

κουσαν πώς θέλει νά μιλήση στους ντέ Ρινύ γέλασαν από την καρδιά τους.

— Οί κυριοί, τῆς εἶπαν θάναυσα, δὲν δέχονται ζητιάνους. Μά ἡ Νινέτ ἐπέμενε τόσο πολὺ καὶ φώναζε τόσο ὥστε ἀναγκάσθηκαν νά τὴν ἀφήσουν νά ἰδῆ τὴν κόμησσα. "Ἄλλωστε θὰ διασκέδαζαν μὲ τὸ θυμὸ τῆς. Καὶ τῆς ἔδειξαν τὸ δωμάτιο ὅπου καθόντουσαν καὶ περιμεναν τόσα χρόνια οἱ γέροι. Ἡ Νινέτ πλησίασε μὲ δισταγμὸ.

— Κυρία, εἶπε στὴν κόμησσα πού τὴν κυττοῦσε κατάπληκτη, ἤθελα...

— Ἐλεημοσύνη, ἔ; τὴν διέκοψε θυμωμένη ἡ γρηά. Ποῖος σ' ὠδήγησε ἐδῶ πέρα; Μήπως νόμισες ὅτι εἶνε κανένα ἄσυλο τὸ σπίτι μου;

— Μὲ συγχωρῆτε, τραύλισε ἡ Νινέτ, ἔτοιμη νά κλάψω. Ἔρθα μόνο νά σᾶς πῶ ὅτι ὁ Ρενέ εἶνε ἀρρώστος κι' ὅτι...

Μά οἱ γέροι δὲν τὴν ἄκουγαν πειά. Ὁ κόμης εἶχε ἀρχίσει νά τρέμη ἀπὸ τὴ συγκίνησι κ' ἡ γυναῖκα του εἶχε σηκωθῆ ἀπὸ τὴν πολυθρόνα.

— Ὁ Ρενέ, ψιθύρισαν, ὁ Ρενέ... Σ' ἔστειλε ὁ Ρενέ νά μᾶς ἰδῆς;

Ἡ Νινέτ ἔχωσε τὸ πρόσωπό τῆς μέσα στὰ χέρια τῆς κι' ἀρχισε νά κλαίη.

— Συγχωρῆστε τον, ψιθύρισε, πάλαιψε σκληρὰ, πάλαιψα κι' ἐγὼ μαζύ του γιὰ ν' ἀναθρέψουμε τὸ παιδί μας. Μά τὸν τσάκισε ἡ ἀρρώστεια. Ἐγὼ δὲν ἀντέχω πειὰ νά τοὺς θλέπω νά ὑποφέρουν. Ἐμένα μπορεῖτε νά μὲ διώξετε, μὰ ἐκεῖνοι δὲν φταίνε σὲ τίποτα. Δὲν φταίνει! Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ...

Καὶ τοὺς διηγήθηκε ὅλη τὴν τραγικὴ τους ἱστορία. Ὁ κόμης ὅμως καὶ ἡ κόμησσα δὲν τὴν ἄκουγαν πειά. Χτυποῦσαν σάν τρελλοὶ τὰ κουδούνια τῆς ὑπηρεσίας καὶ φώναζαν δίνοντας ἕνα σωρὸ ἐντολές. Σὲ μιά στιγμή ἡ κόμησσα θλέποντας τὴν Νινέτ ζαρωμένη νά ἐτοιμάζεται νά φύγη, τῆς φώναξε:

— Ποῦ πᾶτε ἐσεῖς; Μήπως θέλετε νά φροντίσω γιὰ τὸν ἄνδρα σας καὶ τὸ παιδί σας ἐγὼ, μόνη μου;

Καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο γιὰ νά κρύψη τὰ δάκρυα χαρᾶς πού πλημμύριζαν τὰ μάτια τῆς. Ὅσο γιὰ τὸν κόμητα κύτταζε τώρα τὴν Νινέτ μὲ καλωσύνη ἐνῶ τῆς ἔλεγε:

— Ὁ νεαρὸς ντέ Ρινύ, τὸ ἐγγονάκι μου ἐννοῶ, ἐλπίζω νά μὴν εἶνε τόσο πεισματάρης ὅπως ὁ πατέρας του.

Ὁ Ρενέ μετεφέρθη ἀμέσως στὴ θίλλα. Καὶ σὲ λίγο ἀναπαύοταν στὸ πλούσιο κρεβάτι του, ἐνῶ ὁ μικρὸς γιὸς του εἶχε ἀρχίσει κιόλας νά πιάνη φιλία μὲ τὸν γέρο κόμητα. Σκαρφάλωνε στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε νά τοῦ εἰπῆ ἕνα παραμῦθι:

Κι' ὁ κόμης ντέ Ρινύ δὲν χάλασε φυσικὰ τὸ χατῆρι τοῦ ἐγγονοῦ του.

— Μιά φορά, τοῦ εἶπε, ἦταν μιά ἔρημη καὶ σκοτεινὴ θίλλα, χωρὶς χαρὰ, στὴν ὁποία ζοῦσαν δυὸ γέροι. Ὅλη τὴν ἡμέρα κλαίγανε τὴ μοῖρα τους, ὥσπου τοὺς λυπήθηκε ὁ Θεὸς καὶ τοὺς ἔστειλε μιά ξανθὴ νεράϊδα. Κ' ἡ θίλλα φωτίσθηκε κι' ὡμορφα λουλούδια ἀνθισαν στὸν κῆπο τῆς κ' οἱ γέροι πάλαιψαν μὲ τὸ θάνατο καὶ τὸν νίκησαν. Κ' ἡ θίλλα ἐκείνη ἦ ἔρημη καὶ κρύα, βρῆκε πάλι τὴν πρώτη τῆς εὐτυχία».

Κι' ἀλήθεια, ὁ Ρενέ δὲν ἀργησε νά γίνη καλά, ν' ἀνακτήσῃ τις δυνάμεις του καὶ νά ξαναβρῆ τὴν ἐρωτικὴ του εὐτυχία κοντὰ στὴν γυναῖκα του.

Καὶ σήμερα τὰ ζευγαράκια πού κάνουν τὸν περίπατό τους στὸ δάσος τῆς Βουλώνης καὶ στέκονται νά θαυμάσουν τὴ θίλλα «Ρόζα», μένουν γοητευμένα ἀπὸ τὸ θέαμα ἑνὸς ὡμορφου ἀντρώγουνου πού παίζει μ' ἕνα χαριτωμένο παιδάκι. Καὶ μακαρίζουν τὴν εὐτυχία του.

ΛΟΥΣΙΕΝ ΑΡΝΩ

ΑΝΕΜΩΝΕΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Ἡ ἀναμνήσεις εἶνε ἡ εὐτυχία τῶν γερόντων.

Βερανζέρος

Ἡ ὡμορφιά τέρπει, τὸ πνεῦμα διασκεδάζει, ἡ εὐαισθησία ἐνθουσιάζει καὶ ἡ καλωσύνη συνδέει τοὺς ἀνθρώπους

Λαροσφουκώ

Τὸ ἰδανικὸ εἶνε γιὰ τὴν ψυχὴ ὅ,τι ἡ ὡμορφιά γιὰ τὰ μάτια

Γκωτιέ

Ὁ ψεύτικος ἔπαινος εἶνε κρυφὴ κατηγορία.

Κορλιγιος

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Λ Η Θ Η

Καλότυχοι οἱ νεκροὶ πού λησμονᾶνε τὴν πίκρα τῆς ζωῆς. Ὄντας θυθίσῃ ὁ ἥλιος καὶ τὸ σουρουπο ἀκλουθήσῃ, μὴν τοὺς κλαῖς, ὁ καημὸς σου ὅσος καὶ νᾶνε.

Τέτοιαν ὥρα ἡ ψυχὴς διψοῦν καὶ πᾶνε στῆς λησμονιάς τὴν κρουσταλλένια θρύση μὰ θούρκος τὸ νεράκι θὰ μαυρίσῃ, ἂν στάξῃ γι' αὐτὲς δάκρυ ὅθε ἀγαπᾶνε.

Κι' ἂν πιοῦν θολὸ νερὸ ξαναθυμοῦνται, διαβαίνοντας λειβάδια ἀπὸ ἀσφοδίλι, πόνους παληοὺς πού μέσα τους κοιμοῦνται.

Ἄν δὲ μπορῆς παρὰ νά κλαῖς τὸ δεῖλι, τοὺς ζωντανούς τα μάτια σου ἄς θρηνήσουν: θέλουν — μὰ δὲ βολεῖ νά λησμονήσουν.

Λ. ΜΑΒΙΛΛΗΣ

ΠΟΛΗΣ ΤΙΜΗΣ ΑΕΙΟΙ

(Ἀνέκδοτον)

Φτωχοὶ καὶ ταπεινοὶ, μιά καὶ γεννήθηκαν ταλαιπωρήθηκαν στὰ νειᾶτα τους πολὺ. Μὰ τώρα πειά,

— Ποιὸς τὴ χαρὰ τους!
τοῦ πλοῦτου ἀπολαθᾶνουν τὴ χλιδῆ.
Τοὺς ἔδωκε ὁ Θεὸς κι' ἕνα παιδί,
πού θὲ νά σώσῃ
στὸν αἰῶνα τ' ὄνομά τους.

Ἐκεῖνος κομπορήμων, σοβαρὸς,
κι' ὡς πρέπει εἰς ἄνδρας εὐγενεῖς,
παραξενιάρης,
τῆς ἀρετῆς ἀμυντῶρ σθεναρὸς
καὶ φιλανθρώπων ἔργων ὑμνητῆς,
ἂν κ' εἶνε τοκογλύφος φοβερὸς,
καὶ νοθευτῆς

— (σάν πρώην ταβερνιάρης).

Ἐκεῖνη κουνιστὴ καὶ πλουμιστὴ,
σε κέντρα κοσμικὰ συχνάζει,
γιὰ δοῦλες καὶ μοδίστρες συζητεῖ,
μιλῶντας κόβεται γιὰ τὴν τιμὴ
κι' ἐνδόμυχα, δοξάζει κι' εὐλογεῖ
τὸ φίλο τῆς,
πού τόσο ὁ γυιόκας τῆς τοῦ μοιάζει.

Κ' οἱ δυὸ τους τέλος ἀξιέπαινοι. Θαρρεῖς,
κ' εἶνε εὐγενεῖς πάππου πρὸς πάππου.
Οἱ τρόποι καὶ τὸ λέγειν τους ἐν γένει,
ἐντύπωσιν ἀρίστην προξενοῦν.

Τοὺς πρέπει κάποιος θρόνος δόξης.
Π ρ ο ε δ ρ ο ς, σὰ νά λέμε, ἐκεῖνος κάπου
ἐκεῖνη π ρ ο ε δ ρ ῖ ν α νά γενοῦν.
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΓΝΗΣ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ

Ἐκεῖ στοῦ δρόμου τὴ γωνιά τ' ἀγαπημένο δέντρο
λυγιέται, σειέται, δέρνεται ἀπ' τὸ σκληρὸ βοριά,
κι' ὡς θρίσκει ἀσυντρόφιαστο, δυστυχισμένο κι' ἔρμο
μοῦ γνεφει μὲ τ' ἀδύνατα τρεμάμενα κλαριά.
Τὸ παραθύρι ἀνοίγοντας σάν πέση τὸ σκοτάδι,
μιὰν ὀμίλια σιγαλὴ θάρχισουμε οἱ δυὸ,
αὐτὸ θὰ γέρνη θλιβερὰ τὸ κίτρινο κεφάλι,
καὶ γὼ γιὰ τὸν ἀτέλειωτο θᾶν τοῦ μιλῶ καῦμό,
Γιὰ τὸν καῦμό, πού πόλεμο βαρὺ μοῦ ἔχει στημένα,
κι' ἐνῶ λυγᾶει καὶ δέρνει με κι' ἐνῶ μὲ τυραννεῖ,
μοῦ ξαναλέει τὰ λόγια του τὰ παραπονεμένα,
μπροστά μου ξαναφέρνοντας τὴ θλιβερὴ μορφή.
Καὶ στὸ περβόλι τὸν θωρῶ τὰ φύλλα πεθαμένα,
σωσιάζουνται, σωριάζουνται στὰ πόδια μας μπροστά,
τρεμάμενος τὰ χέρια μου φιλεῖ τὰ παγωμένα,
καὶ τοῦ φιλῶ τὸ μέτωπο γιὰ μιά ὑστερὴν φορά.

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ